Leer Vraag Ontmoet Lees Doe

Samen maken we de Bieb

Convenant Bibliotheekwerk 2027- 2030

MAASDRIEL

Culemborg

Buren

gemeente Neder-Betuwe

Gemeente Druten

Gemeente West Maas en Waal

GEMEENTE WEST BETUWE

gemeente Tiel

GEMEENTE Zaltbommel

de Bibliotheek Rivierenland

SAMEN MAKEN WE DE BIEB

CONVENANT UITVOERING BIBLIOTHEEKWERK 2027 t/m 2030

De samenwerkende gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder Betuwe, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de portefeuillehouders bibliotheekzaken, daartoe op grond van het bepaalde in artikel 171 gemeentewet gemachtigd door hun burgemeester, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders,

hierna te noemen: '**de gemeente/de gemeenten**',

en

De Stichting Openbare Bibliotheek Rivierenland, vertegenwoordigd door de directeur/bestuurder,

hierna te noemen: '**de bibliotheek**',

gezamenlijk te noemen: '**partijen**'

Overwegende dat:

- Partijen kennis hebben van de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen en van de wettelijke zorgplicht om de toegang tot de openbare bibliotheek te waarborgen en te zorgen voor een volwaardige toekomstgerichte bibliotheek. Dit convenant is opgesteld vanuit de veronderstelling dat deze wettelijke zorgplicht daadwerkelijk wordt ingevoerd.
- Partijen duurzaam willen samenwerken ten behoeve van de instandhouding van het bibliotheekwerk voor de inwoners van de samenwerkende gemeenten;
- De tussen de gemeenten opgestelde Samenwerkingsovereenkomst 1 januari 2023 van kracht blijft, tenzij in dit Convenant nadrukkelijk van de afspraken in genoemde samenwerkingsovereenkomst wordt afgeweken;
- De gemeenten ieder individueel een subsidierelatie met de bibliotheek hebben, die tot uiting komt in een subsidiebeschikking en dat deze subsidierelatie is gebaseerd op de door de gemeenten vastgestelde Subsidieverordening Basisbibliotheek;
- Partijen een aantal overkoepelende afspraken willen maken over de wijze en de inhoud van de samenwerking;
- Partijen deze afspraken hebben vastgelegd in het 'Convenant uitvoering bibliotheekwerk Rivierenland 2023 tot en met 2026 met een looptijd tot 1 januari 2027;
- Partijen per 1 januari 2027 een aantal afspraken willen herijken en vastleggen in een nieuw convenant voor de periode 1 januari 2027 tot en met 31 december 2030
- Acht gemeenten in 2023, 2024 en 2025 gebruik hebben gemaakt van de Regeling Specifieke Uitkeringen Lokale Bibliotheekvoorzieningen (SPUK) met als doel de openbare bibliotheken in Nederland toekomstbestendig te maken in aanloop naar een aanpassing van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) naar zorgplicht in 2026. Eén gemeente met behulp van de decentralisatie uitkering in 2025 de dienstverlening heeft uitgebreid.

Komen als volgt overeen:

Artikel 1 Dienstverlening van de bibliotheek

1.1. De dienstverlening van de bibliotheek sluit aan op de Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen, waarin de volgende vijf kernfuncties van openbaar bibliotheekwerk staan vermeld:

1. Het ter beschikking stellen van kennis en informatie;

2. Het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. Het bevorderen van lezen en laten kennismaken met literatuur;
4. Het organiseren van ontmoeting en debat;
5. Het laten kennismaken met kunst en cultuur.

1.2. Bibliotheek Rivierenland vertaalt deze vijf functies naar drie maatschappelijke hoofdoelstellingen van haar werk, die landelijk zijn afgesproken met VNG, VOB en KB:

Geletterde samenleving – Bevorderen geletterdheid en leesplezier

Een doorlopende aandacht voor lezen en leesmotivatie in een netwerk van partners is essentieel voor resultaten. Hier is een consistente doorgaande leeslijn voor nodig met de focus op leesplezier en een inzet gericht op laagtaalvaardige gezinnen en kinderen en jongeren (0-18 jaar) die extra hulp nodig hebben.

Participatie in de informatiesamenleving - Digitale inclusie en digitaal burgerschap

Een programma waarin de bibliotheek enerzijds de focus legt op de burger die niet in staat is om digitale middelen te gebruiken. Dit is hulp in de vorm van spreekuren en cursussen over de (digitale) overheid, programmeren en technologie. De bibliotheek investeert anderzijds in digitaal burgerschap van jongs af aan, door kinderen mee te nemen in programmeren, technologie en maken. Het is essentieel om in deze snel veranderende maatschappij 21ste-eeuwse vaardigheden te ontwikkelen. Met Maakplaats/medialab activiteiten voor jong en oud zorgt de bibliotheek ervoor dat mensen op een laagdrempelige plek deze vaardigheden kunnen ontwikkelen en ook kunnen meebewegen met de voortdurende veranderingen als gevolg van technologische innovaties die zich op elk gebied in de maatschappij voordoen.

Leven lang ontwikkelen – basisvaardigheden en blijvende inzetbaarheid

Een aanpak ‘informeel leren’ die zich richt op de persoonlijke ontwikkeling, waarin mensen blijvend aan hun eigen vaardigheden werken. Zowel basisvaardigheden als vaardigheden gericht op het zich verder ontwikkelen en een blijvende inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

Artikel 2 Productenboek

2.1 De vijf functies (artikel 1.1) en de drie hoofddoelstellingen (artikel 1.2) worden jaarlijks uitgewerkt in een Productenboek, waarin de producten en diensten, doelen, doelgroepen, prestatie-indicatoren en kostprijs worden beschreven. De producten en diensten liggen niet vast, maar worden voortdurend doorontwikkeld. De bibliotheek werkt vraaggericht en flexibel.

2.2 Het Productenboek is modulair opgebouwd en bestaat uit drie onderdelen:

a. Basismodule
   De basismodule bibliotheekwerk ten behoeve van alle inwoners van de samenwerkende gemeenten, die door alle samenwerkende gemeenten wordt afgenomen. De basismodule bestaat uit:
   i) het samenstellen en via tenminste één bibliotheekvestiging per gemeente ontsluiten van de fysieke en digitale collectie van de bibliotheek (en via de bibliotheek van de Nationale Bibliotheek/Bibliotheek Nederland);
   ii) het op de bibliotheekvestiging (-en) bieden van een aantrekkelijke verblijfs- en ontmoetingsruimte en van studieplekken voor de gemeenschap inclusief de programmering van activiteiten.;
   iii) het via marketing- en communicatieactiviteiten bevorderen van bibliotheekgebruik bij alle inwoners van de samenwerkende gemeenten;
   iv) beleidsontwikkeling en innovatie;
   v) de (centrale) overhead die nodig is voor i tot en met v.
b. Programma’s Educatie doelgroep 0-18
   Programma’s gericht op projecten en activiteiten gericht op specifieke doelen en

doelgroepen, die naast de basismodule door gemeenten apart kunnen worden afgenomen en gesubsidieerd.

c. Overige programma's
Overige programma's bestaande uit projecten en activiteiten gericht op specifieke doelen en doelgroepen, die naast de basismodule door gemeenten apart kunnen worden afgenomen en gesubsidieerd.

d. Uitbreiding dienstverlening: Uitbreiding dienstverlening naar de kernen en wijken zijn opgezet met SPUK-middelen en kunnen door gemeenten worden voortgezet met de decentralisatiemiddelen in 2026 en met de zorgplichtmiddelen in 2027.

2.3 Het Productenboek wordt jaarlijks samengesteld op basis van een inventarisatie van algemene ontwikkelingen en trends en de vraag van de gemeenten.

2.4 Ter illustratie is het Productenboek voor 2025-2026 opgenomen in bijlage 1.

Artikel 3 Subsidie

3.1 Iedere gemeente subsidieert jaarlijks de basismodule bibliotheekwerk, zoals bedoeld in artikel 2.2, onderdeel a.

3.2 De subsidie voor de basismodule bedraagt vanaf 1 januari 2025 € 12,45 per inwoner. Dit bedrag is inclusief de jaarlijkse prijsindexatie van 2024 naar 2025 en exclusief de jaarlijkse prijsindexatie van 2025 naar 2026.

3.3 Het in 3.2 genoemde bedrag per inwoner is exclusief de kosten voor huisvesting en exclusief de subsidie voor af te nemen programma's als bedoeld in 2.2, onderdeel b en c.

3.4 Het bedrag per inwoner voor de basismodule zal jaarlijks geïndexeerd worden conform de volgende berekening: uit de septembercirculaire voorafgaande aan het subsidiejaar wordt een gemiddelde genomen van de index lonen en salarissen en de netto materiële consumptie.

3.5 Voor het aantal inwoners wordt de stand per 1 januari voorafgaande aan het subsidiejaar van de subsidie genomen (gegevens CBS).

3.6 De subsidie voor de programma's als bedoeld in 2.2, onderdeel b en c, zullen jaarlijks geïndexeerd worden conform de index lonen en salarissen en de netto materiële consumptie uit de septembercirculaire voorafgaande aan het subsidiejaar.

3.7 De subsidie uit de eenmalige SPUK-uitkering (2024-2025) en decentralisatie uitkering (2026) is via uitbreiding van uren en contracten voor 2024-2025-2026 ingezet voor verruiming van de openingstijden en uitbreiding van de dienstverlening naar de kernen en wijken.

3.8 Gemeenten krijgen de te verwachten wettelijke zorgplicht tot ondersteuning en versteviging van het bibliotheekwerk en bepalen zelf hoe zij de financiële middelen (rijksvergoeding en gemeentelijk budget) hiervoor inzetten.

Artikel 4 Huisvesting

4.1 De kosten van de huisvesting van de bibliotheekvestigingen komen ten laste van de gemeente waar de bibliotheekvestiging(-en) is (zijn) gelegen, zoals vastgelegd in artikel 7 van de Samenwerkingsovereenkomst 2006.

4.2 Onder de huisvestingskosten worden alle kosten begrepen, die verband houden met de kapitaallasten van het gebouw in geval van eigendom gebouw (rente en afschrijving) of de huur, kapitaallasten inventaris (rente en afschrijving), onderhoud gebouwen, onderhoud

inventaris, schoonmaak, energie, water, belastingen, verzekeringen, beveiliging, kleine aanschaffingen en Arbo-toepassingen.

4.3 Indien de gemeente de kosten van de huisvesting betaalt via subsidieverlening aan de bibliotheek, dan vindt deze subsidieverlening plaats op basis van de verwachte huisvestingslasten voor het betreffende jaar. Eventuele overschotten reserveert de bibliotheek om toekomstige tegenvallers m.b.t. de betreffende huisvesting op te vangen.

4.4 De kosten voor huisvesting van de backoffice van de bibliotheek worden op basis van inwonersaantallen doorbelast aan de gemeenten. De directie en backoffice van de bibliotheek zijn gehuisvest in Tiel.

Artikel 5 Kwaliteit van de bedrijfsvoering

5.1 De bibliotheek is gecertificeerd volgens het certificering systeem van de brancheorganisatie VOB, waarin kwaliteitseisen ten aanzien van de algemene bedrijfsvoering worden gesteld.

5.2 De bibliotheek informeert de gemeenten over de resultaten van de onafhankelijke audit die één keer per vier jaar in het kader van de certificering plaatsvindt.

Artikel 6 Monitoring

6.1 Voor de monitoring van de dienstverlening en de financiën wordt gebruik gemaakt van het reguliere instrumentarium van rekening en verantwoording (subsidieaanvraag, tussentijdse rapportage, jaarrekening en jaarverslag).

6.2 De planning & control cyclus ziet er als volgt uit:

a. Voor 1 april dient de bibliotheek bij de gemeente, conform de Subsidieverordening Basisbibliotheek, de subsidieaanvraag in voor het daaropvolgende jaar.
b. Voor 1 september stuurt de bibliotheek een halfjaaroverzicht. Er wordt in het najaar een portefeuillehouders overleg gehouden.
   Tijdens dit overleg:
   i. geeft de bibliotheek een tussentijdse presentatie aan de gemeenten over de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten (inhoud en financiën) op basis van de resultaten behaald in de eerste helft van het subsidiejaar;
   ii. presenteert de bibliotheek het Productenboek voor het daaropvolgende subsidiejaar;
   iii. meldt de bibliotheek bij de betreffende gemeente afwijkingen van gemaakte resultaatafspraken en financiële afwijkingen groter dan 10%.
c. Voor 15 oktober overlegt de bibliotheek bij de gemeenten een uitvoeringsovereenkomst waarin de te subsidiëren activiteiten voor het daaropvolgende subsidiejaar nader worden uitgewerkt.
d. Voor 1 januari ontvangt de bibliotheek, conform de Subsidieverordening Basisbibliotheek, van de gemeenten de subsidiebeschikking voor het daaropvolgende subsidiejaar.
e. Voor 1 april dient de bibliotheek, conform Subsidieverordening Basisbibliotheek, bij de gemeenten een aanvraag tot subsidievaststelling in, inclusief een jaarrekening met verslag over het voorafgaande jaar, en een meerjarenbegroting. De bibliotheek stuurt een Infographic aan de gemeente met daarin de resultaten en impact van het voorgaande jaar. Ook levert de bibliotheek de beoogde prestaties (doelen) voor het betreffende jaar aan.

Artikel 7 Beëindiging van de subsidie voor de basismodule

7.1 Indien een gemeente besluit om de subsidie voor de basismodule als bedoeld in artikel 2.2, onderdeel a. geheel of gedeeltelijk te beëindigen, gelden hiervoor de volgende bepalingen.

7.2 De ingangsdatum van de afbouwregeling is de eerste dag van het kalenderjaar (1 januari).

7.3 Het besluit tot gehele of gedeeltelijke beëindiging van de subsidie wordt uiterlijk 12 maanden voorafgaande aan het tijdstip van de ingangsdatum van de afbouwregeling aan de bibliotheek bekend gemaakt. Er is derhalve een opzegtermijn van één jaar.

7.4 Als de opzegtermijn van één jaar verstreken is, dan is de afbouwregeling is als volgt:

- In het eerste jaar verleent de gemeente 75% van de toegekende subsidie over het hieraan voorafgaande jaar (= jaar X) en maakt afspraken met de bibliotheek over een vermindering van de afname van producten en diensten van de bibliotheek, rekening houdende met frictiekosten en andere kosten die samenhangen met de afbouw van de dienstverlening;
- In het tweede jaar verleent de gemeente 50% van de toegekende subsidie in jaar X en de bibliotheek levert diensten conform de eerder gemaakte afspraken.
- In het derde jaar verleent de gemeente 25% van de toegekende subsidie in jaar X en de bibliotheek levert diensten conform de eerder gemaakte afspraken.
- In het vierde jaar is de subsidierelatie met de bibliotheek beëindigd. Inkoop van diensten en producten van de bibliotheek is voor de betreffende gemeente niet meer mogelijk.

Artikel 8 Beëindiging van de subsidie voor de educatieprogramma’s doelgroep 0-18

8.1 Indien een gemeente besluit om de subsidie voor de programma’s doelgroep 0-18 (als bedoeld in artikel 2.2, onderdeel b., geheel of gedeeltelijk te beëindigen, gelden hiervoor de volgende bepalingen:

- de subsidie voor de programma’s kan de eerste twee jaar, gerekend vanaf de datum van inwerkingtreding van dit convenant, niet worden beëindigd.
- een besluit tot gehele of gedeeltelijke beëindiging van de subsidie wordt uiterlijk 12 maanden voorafgaande aan het tijdstip van de ingangsdatum van de afbouwregeling aan de bibliotheek bekend gemaakt. Er is derhalve een opzegtermijn van één jaar.
- De afbouwregeling heeft tot doel kosten die voortvloeien uit beëindiging van het programma te dekken, en wordt gebaseerd op de werkelijke kosten.
- de ingangsdatum van de afbouwregeling is de eerste dag van het kalenderjaar (1 januari).
- de dienstverlening van de bibliotheek m.b.t. de opgezegde programma’s stopt geheel op de ingangsdatum van de afbouwregeling.
- in het eerste jaar van de afbouwregeling verleent de gemeente maximaal 50% van de toegekende subsidie over het hieraan voorafgaande jaar (= jaar X).
- in het tweede jaar van de afbouwregeling verleent de gemeente maximaal 25% van de toegekende subsidie in jaar X.
- vanaf het derde jaar verleent de gemeente geen subsidie meer.

Artikel 9 Beëindiging van de subsidie voor overige programma's en activiteiten

9.1 De programma's en activiteiten als bedoeld in artikel 2.2, onderdeel c., worden door gemeenten op jaarbasis gesubsidieerd (van 1 januari tot en met 31 december). Beëindiging van deze subsidie dient schriftelijk aangekondigd te worden voor 1 november van het jaar voorafgaand aan het jaar van de beëindiging.

9.2 Op de (gedeeltelijke) beëindiging van de subsidie voor overige programma's en activiteiten is geen afbouwregeling van toepassing.

Artikel 10 Onvoorziene omstandigheden

10.1 Indien gemeenten worden getroffen door bezuinigingen van het Rijk en/of anderszins te maken krijgen met aanzienlijke dalingen in de inkomsten, en daardoor genoodzaakt zijn gemeente-breed te bezuinigen op subsidies, zal in het Portefeuillehouders Overleg worden besproken hoe deze bezuinigingen door gemeenten worden vertaald in een bezuiniging op de subsidie aan de bibliotheek. Onveranderd blijft dat gemeenten die om deze redenen dienen te bezuinigen op bibliotheekwerk verantwoordelijk zijn voor bekostiging van de frictiekosten die hierdoor mogelijkerwijs bij de bibliotheek ontstaan.

10.2 De afzonderlijke gemeenten spannen zich met de bibliotheek in om waar mogelijk en redelijk de huisvestingskosten te reduceren, indien bezuinigingen noodzakelijk zijn.

Artikel 11 Duur van het Convenant

11.1 Dit convenant sluit aan bij het Convenant Vernieuwing Bibliotheekconvenant 2024-2027 dat op 10 oktober 2024 is ondertekend door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Nationale Bibliotheek, de VNG, het Interprovinciaal Overleg, SPN en de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) en bij de Meerjarenplan die is vastgesteld op … 2025.

11.2 Dit Convenant wordt aangegaan voor de duur van vier jaren.

11.3 Dit Convenant treedt in werking op 1 januari 2027 en is van kracht tot en met 31 december 2030.

11.4 Partijen treden uiterlijk 1 april 2028 in overleg over voortzetting van dit Convenant of de totstandkoming van een nieuw convenant.

Artikel 12 Zorgplicht

Indien de zorgplicht, genoemd in de laatste overweging in dit Convenant, niet wordt ingevoerd, moet dit Convenant hierop worden aangepast. Het niet invoeren van de zorgplicht heeft onder meer tot gevolg dat de zorgplichtmiddelen niet vrijkomen en de zorgplichttaken van de bibliotheek niet in werking treden. In dat geval zullen partijen hiertoe zo spoedig mogelijk met elkaar om tafel gaan.

Artikel 13 Slotbepalingen

Met de ondertekening van dit convenant wordt het convenant "Uitvoering bibliotheekwerk 2023-2026 ingetrokken per 1 januari 2027.

Aldus in 10-voud opgemaakt en getekend

Namens gemeente Buren: Datum Naam Functie	Namens gemeente Culemborg: Datum Naam Functie
Namens gemeente Druten: Datum Naam Functie	Namens gemeente Maasdriel: Datum Naam Functie
Namens gemeente Neder-Betuwe: Datum Naam Functie	Namens gemeente Tiel: Datum Naam Functie

Namens gemeente West Maas en Waal: Datum Naam Functie	Namens gemeente West Betuwe: Datum Naam Functie
Namens gemeente Zaltbommel: Datum Naam Functie	Namens Bibliotheek Rivierenland: Datum Naam Functie